

SÜRGŐS!

NE HAGYJUK, HOGY AZ USA LEÁLLÍTSA AZ ENSZ HIV PREVENCIÓS TÖREKVÉSEIT!

Nyílt levél az ENSZ Kábítószerügyi Bizottságának (CND) 48. ülésén részt vevő delegációkhoz

Aggodalmunkat fejezzük ki amiatt, hogy idén, amikor az ENSZ Kábítószer-ellenőrzési és Bűnmegelőzési Irodája (UNODC) elnököl a UNAIDS¹ élén, az Egyesült Államok nyomást gyakorol a UNODC-re, hogy a UNODC szüntesse be a drogfogyasztók körében a HIV terjedését sikeresen megfékező túcserre, metadon és más ártalomcsökkentő programok támogatását. Az intravénás droghasználat felelős a HIV fertőzések nagy részéért Ázsia és a volt Szovjetunió számos országában, így Oroszországban, Kínában, illetve egész Közép- és Délkelet-Ázsiában. Afrikán kívül a legtöbb országban az új fertőzések többsége az intravénás droghasználók körében jelentkezik. Antonio Maria Costa a UNODC igazgatójaként a 2004 júliusában megrendezett Nemzetközi AIDS Konferencián kijelentette, hogy az intravénás droghasználatból fakadó AIDS járvány hatékony megfékezéséhez a HIV prevenciók erőfeszítései, így a túcserre-programok további fejlesztésére van szükség, nem pedig olyan politikára, amely a fogyasztók megkülönböztetés nélküli bebörtönzésével gyorsítja a járvány terjedését.

A legújabb fejlemények sajnos azt engedik sejteni, hogy a UNODC – az Egyesült Államok nyomására – éppen akkor vonhatja meg a hatékonynak bizonyult HIV prevenciók támogatását, amikor a legnagyobb szükség lenne a túcseréhez és az ópiát-helyettesítő kezelésekhez hasonló programok támogatására. Különösen riasztó, hogy a UNODC elhallgattatására éppen abban az évben tesznek kísérletet, amikor ez a szerv a UNAIDS Társfinanszírozási Bizottságának a soros elnöke, és amikor a 48. CND ülés központi témája a HIV prevenció.

A következő események különös aggodalomra adnak okot:

- Mr. Costa, aki a múlt évben helyeselte a drogfogyasztókkal szemben alkalmazható orosz büntető jogszabályok enyhítését, és támogatásáról biztosította az egyes országok azon törekvéseit, hogy az intravénás droghasználattal összefüggő fertőző betegségek elleni küzdelem részeként kiterjesszék túcserre- és egyéb ártalomcsökkentő programjaikat, jelenleg visszakozni látszik. Robert Charles-szal, az Egyesült Államok külügyminisztériumának képviselőjével való találkozását követően Mr. Costa ígéretet tett arra, hogy revízió alá veszi a UNODC mindazon elektronikus és nyomtatott dokumentumait, amelyek említik az „ártalomcsökkentést,” illetve elkötelezte magát amellelt, hogy a „jövőben még éberebb lesz.”
- Délkelet-Ázsiában a UNODC felfüggesztette egy olyan program támogatását, amely a drogfogyasztóknak a HIV fertőzéssel szembeni kiszolgáltatottságát közegészségügyi és emberi jogi, nem pedig büntetőjogi megközelítés alapján kívánta csökkenteni.

¹ A UNAIDS az ENSZ HIV/AIDS-re vonatkozó Közös Programja, mely a járvány elleni küzdelemben az ENSZ tíz szakosodott szervét fogja össze: a Menekültügyi Főbiztosságot (UNHCR), a Gyermekalapot (UNICEF), a Világélelmezési Programot (WFP), a Fejlesztési Programot (UNDP), a Népesedési Alapot (UNFPA), a Kábítószer-ellenőrzési és Bűnmegelőzési Hivatalt (UNODC), a Nemzetközi Munkaügyi Szervezetet (ILO), a Nevelésügyi, Tudományos és Kulturális Szervezetet (UNESCO), az Egészségügyi Világszervezetet (WHO) és a Világbankot (WB) – a ford. megjegyzése.

- Még, a UNAIDS, a WHO és számos ENSZ tagállam által is a HIV prevenció hatékony és lényegi elemének tekintett tűcsere is politikailag kényelmetlenné vált. A UNODC egyik vezetője novemberi e-mailjében arra kérte beosztottjait, hogy a „UNODC dokumentumaiban, kiadványaiban és állásfoglalásaiban minden ártalomcsökkentésre vagy tűcsereprogramra vonatkozó utalást kerüljenek.”

Tisztában vagyunk azzal, hogy a UNODC a donorállamoktól származó bevételektől függ, és hogy az Egyesült Államok az ENSZ kábítószerügyi szerveinek messze a legnagyobb anyagi támogatója. Ugyanakkor tisztában vagyunk azzal is, hogy emberek százezreinek élete függ a szilárd tudományos bizonyítékokon alapuló HIV prevenciótól.

Számos kutatás, köztük az USA kormánya által szponzorált tanulmányok is arra az eredményre jutottak, hogy a metadon fenntartó kezeléshez és a tűcsereprogramokhoz hasonló stratégiák bizonyíthatóan csökkentik a HIV vírus átadását és az egyéb egészségügyi ártalmakat. Az a tény, hogy az Egyesült Államok küldöttei a tűcsereprogramok hatékonyságát aláámasztó bizonyítékokat „nem tartják kielégítőeknek”, ahogy azt a tavalyi CND ülésen is hangoztatták, nem szabad, hogy befolyásolja az ENSZ kábítószerügyi és HIV prevenciók politikáját, melyek szétválaszthatatlanul és lényegi módon kapcsolódnak össze. Nem várható el továbbá a UNODC-tól – a UNAIDS egyik társfinanszírozó szervétől, melynek a HIV-járvány alakulásában meghatározó szerepe van –, hogy a tűcsere nyilvános említésétől csupán azon az alapon tartózkodjon, hogy ezek a programok az USA számára nem elfogadhatóak.

Azok a stratégiák, amelyek kizárólag a drogfogyasztók szermentességének elérésére törekednek, nem jelentik az olyan programok valódi és elfogadható alternatíváját, amelyek, a tűcserehez hasonlóan, hozzásegítik az aktív drogfogyasztókat ahhoz, hogy megvédjék magukat a HIV/AIDS-el szemben. A tapasztalatok azt mutatják, hogy a „zéró tolerancián” alapuló drogkontroll-törekvések rejtőzködésre kényszerítik a drogfogyasztókat, és elrettentik őket attól, hogy felkeressék a drogterápiás és egyéb egészségügyi szolgáltatásokat. Ez különösen igaz akkor, amikor, a sok országban tapasztaltakhoz hasonlóan, a kábítószer-ellenes erőfeszítések önkényes letartóztatásokhoz, rendőrségi visszaélésekhez és bántalmazásokhoz, bírósági tárgyalás nélküli, hosszas fogva tartásokhoz, kényszergyógykezeléshez, aránytalanul hosszú, embertelen körülmények között töltendő börtönbüntetésekhez, sőt, egyes esetekben kivégzésekhez is vezetnek. Az olyan programok ellenben, mint a tűcsere vagy az ópiát-szubsztitúciós terápia, megelőzik a HIV fertőzés átvitelét, és átjárót biztosítanak más egészségügyi ellátások felé. E programok körének szűkítése súlyosan sérti a drogfogyasztók egészséghez való alapvető jogát.

Mivel ebben az évben Önök azzal a céllal gyűlnek össze, hogy megvitassák a HIV/AIDS prevenció és drogabúzus kérdéskörét, tisztelettel arra kérjük Önöket, hogy támogassák a tűcsere programokat, az ópiát-szubsztitúciós kezeléseket és egyéb olyan ártalomcsökkentő módszereket, amelyek hatékonyak bizonyultak a HIV/AIDS megelőzése terén; hogy álljanak ki a drogfogyasztók egészséghez és egészségügyi szolgáltatásokhoz való alapvető jogát; és hogy utasítsák el azokat a törekvéseket, amelyek a tudomány felülírását célozzák és meg akarják kötni a frontvonalon dolgozó szakemberek kezét. Nem kevesebb, mint a HIV járvány jövője forog kockán.